

**ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ
«ВІДКРИТИЙ МІЖНАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
РОЗВИТКУ ЛЮДИНИ «УКРАЇНА»
ЖИТОМИРСЬКИЙ ЕКОНОМІКО-ГУМАНІТАРНИЙ ІНСТИТУТ**

КАФЕДРА МЕНЕДЖМЕНТУ ТА ТУРИЗМУ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор

Житомирського економіко-
гуманітарного інституту

Катерина

ШАФРАНОВА

«02» вересня 2024 р.

СИЛАБУС

**ОК 1.12. ПРАВА ЛЮДИНИ ТА ВЕРХОВЕНСТВО ПРАВА У СУЧАСНИХ
РЕАЛІЯХ**

Освітньо-професійна програма Менеджмент
(назва освітньої програми)

освітнього рівня бакалавр
(назва освітнього рівня)

галузь знань 07 Управління та адміністрування
(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність 073 Менеджмент
(шифр і назва спеціальності(тей))

Житомирський економіко-гуманітарний інститут

Обсяг, кредитів: 4 (120 год.)

Форма підсумкового контролю: залік

Житомир – 2024 рік

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА ТА ДОПОМІЖНИХ ОСІБ

Викладач	<i>Фаст Олексій Олександрович, кандидат юридичних наук, доцент</i>
Асистент викладача	<i>Дивинська Юлія Анатоліївна, старший викладач кафедри</i>
Практики, представники бізнесу, фахівці, залучені до викладання	
Профайл викладача	https://vo.uu.edu.ua/user/profile.php?id=201
Профайл асистента	https://vo.uu.edu.ua/user/profile.php?id=46063
Канали комунікації	Телефон: 050 751 24 00 Електронна пошта: kaf_mentur@ukr.net
Матеріали до курсу розміщені на сайті Інтернет-підтримки освітнього процесу http://vo.ukraine.edu.ua/ за адресою	https://vo.uu.edu.ua/course/view.php?id=14178

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, освітній / освітньо-професійний ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
Загальний обсяг кредитів – 4	Галузь знань <u>07 Менеджмент та адміністрування</u>	Вид дисципліни <u>Обов’язкова</u>	
	Спеціальність <u>073 Менеджмент</u>	Цикл підготовки <u>Загальний</u>	
Модулів – 1	Спеціалізація <u>не передбачена</u>	Рік підготовки	
Змістових модулів – 3		3-й	
		Семестр	
		5-й	
Індивідуальне науково-дослідне завдання не передбачено	Мова викладання, навчання та оцінювання: <u>українська</u>	Лекції	
		30	10
		Практичні, семінарські	
		14	4
Загальний обсяг годин – 120		Самостійна робота	
		76	106
Тижневих годин для денної форми здобуття освіти: аудиторних – 3 самостійної роботи здобувача освіти – 6	Освітній / освітньо-професійний ступінь: <u>Бакалавр</u>	Індивідуальні завдання	
		Вид семестрового контролю: поточний контроль на семінарських заняттях	
		модульний контроль - контрольне завдання за результатами вивчення навчального матеріалу, об’єднаного в модуль	
		підсумковий контроль: залік – 1 год	

Примітка.

Програма дисципліни виконується в повному обсязі не залежно від форми здобуття освіти.

Аудиторне навантаження заочної форми здобуття освіти становить:

1-2 курси навчання ОС «бакалавр» – 20% від аудиторного навантаження денної форми здобуття освіти;

3-4 курси ОС «бакалавр» – 25% від аудиторного навантаження денної форми здобуття освіти.

Здобувачі освіти заочної форми здобуття освіти мають виконати 100% програми дисципліни, тобто виконати всі практичні, лабораторні, контрольні роботи, заплановані програмою дисципліни, і прикріпити їх на платформу Інтернет-підтримки освітнього процесу Moodle, а теоретичний матеріал опанувати за наявними матеріалами до лекцій (за винятком вступної ознайомчої лекції). Під час сесії для заочної форми здобуття освіти проводять вступні лекції, консультації та контрольні заходи (заліки та іспити).

Задля підтримки здобувачів освіти заочної форми для здобуття ними усіх запланованих освітньою програмою компетентностей і програмних результатів навчання університет надає додаткову можливість бажаючим здобувачам освіти заочної форми доєднатись за розкладом до аудиторних занять здобувачів освіти денної форми.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

Загальноосвітня (навчальна) – сприяти формуванню високої правосвідомості, поваги до прав людини та конституційного правопорядку, усвідомленню демократичних цінностей, а також набуття навичок із захисту своїх прав у різних сферах соціальних відносин.

Розвиваюча – формувати й розвивати правові знання здобувачів освіти, навчити їх усвідомлювати сутність базових правових принципів, аналізувати нормативно-правові акти та інші документи, виробити базові навички самостійного аналізу правових явищ, уміння застосовувати отримані знання при оцінюванні конкретної ситуації, сприяти оволодінню уміннями та навичками, необхідними у громадському, професійному та приватному житті.

Виховна – формувати переконання та ціннісні орієнтації здобувачів освіти відповідно до ідеалів гуманізму, демократії, соціальної справедливості, поваги до особистості, виховувати активну громадську позицію, сприяти усвідомленню ролі та значення юридичної діяльності в становленні Української держави; сприяти розвитку правової свідомості і правової культури, професійних й особистих якостей.

ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни є підготовка спеціалістів із високим ступенем правової культури та обізнаності, здатних усвідомлювати, тлумачити та застосовувати базові правові принципи та норми у конкретних правових ситуаціях, детальне ознайомлення здобувачів освіти з основними дефініціями дисципліни, генезисом прав людини та верховенства права, діючим законодавством.

**. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ, ВІДПОВІДНІСТЬ
ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ТА РЕЗУЛЬТАТІВ
НАВЧАННЯ КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ
Інтегровані вимоги до знань і умінь з навчальних модулів**

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з одного класичного навчального модуля.

У результаті засвоєння матеріалу навчальної дисципліни «Права людини та верховенство права у сучасних реаліях» здобувач освіти повинен:

знати:

- основи теорії прав людини, ідеї щодо їх походження та природи;
- загальні положення правової теорії;
- загальні положення спеціальних галузей права у сфері захисту прав людини;
- основи теорії демократії та конституціоналізму;
- способи захисту прав та законних інтересів особи;
- основи конституційного ладу України.

вміти:

- визначати обсяг власних прав та ефективно їх захищати у повсякденному житті;
- вести грамотну дискусію щодо питань, пов'язаних із правами людини, ефективно обстоювати власну позицію;
- на практиці застосовувати законодавство у галузі гарантування прав людини;
- правовими засобами вирішувати нескладні ситуації, які виникають у правовідносинах;
- на практиці застосовувати законодавство.

Знання та вміння, отримані здобувачем освіти під час вивчення даної навчальної дисципліни, використовуються в подальшому при вивченні багатьох наступних дисциплін професійної підготовки фахівця з базовою та повною вищою освітою.

ПЕРЕЛІК ЗАГАЛЬНИХ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ, ЯКІ ЗАБЕЗПЕЧУЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

ЗК 1. Здатність реалізувати свої права та обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності та досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу.

ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 9. Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 14. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК 16. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості принципу корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

СК 6. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.

СК 12. Здатність аналізувати і структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.

ПЕРЕЛІК ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ, ЯКІ ЗАБЕЗПЕЧУЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

ПРН 1. Знати свої права й обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ПРН 2. Зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.

ПРН 3. Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства.

ПРН 4. Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.

ПРН 6. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.

ПРН 11. Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації в різних сферах діяльності організації.

ПРН 12. Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації.

ПРН 15. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності.

ПРН 16. Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.

ПРН 17. Виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера.

4.2. Структура навчальної дисципліни

4.2.1. Тематичний план

Назви змістових модулів і тем	Розподіл годин між видами робіт													
	денна форма							заочна форма						
	Усього	аудиторна					Самостійно	Усього	аудиторна					Самостійно
		у тому числі							у тому числі					
		лекції	семінари	практичні	лабораторні	Індивідуальні			лекції	семінари	практичні	лабораторні	Індивідуальні	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Змістовний модуль 1: Основи теорії прав людини та верховенства права														
Тема 1. Вступ до теорії права. Основні поняття	10	2					8	10	1					9
Тема 2. Основні права людини: походження та природа	10	2		2			6	10	1					9
Тема 3. Права людини у конституційно-правовому вимірі. Основи теорії верховенства права	10	4		2			4	10	1					9
Разом за модулем 1	30	8		4			18	30	3					27
Змістовний модуль 2: Сфери та напрями забезпечення прав людини														
Тема 4. Політичні права людини. Основи теорії демократії	10	4		2			4	10	1					9
Тема 5. Права людини у системі публічного адміністрування. Протидія корупції, як складова верховенства права	10	4					6	10	1					9
Тема 6. Цивільні та сімейні права: природа, реалізація та захист	10	2		2			6	10	1					9
Тема 7. Правове регулювання та захист прав споживачів	10	2					8	10						10
Тема 8. Забезпечення прав людини в умовах війни. Основи гуманітарного права	10	2		2			6	10	1		2			7
Разом за модулем 2	50	14		6			30	50	4		2			44
Змістовний модуль 3: Способи захисту прав людини. Правова культура														
Тема 9. Способи та методи захисту прав людини.	10	2					8	10						10
Тема 10. Судовий захист прав та законних інтересів особи. Основи судоустрою України	10	2		2			6	10	1					9
Тема 11. Міжнародно-правові засоби захисту прав людини.	10	2					8	10	1					9
Тема 12. Правосвідомість та правова культура в інклюзивному суспільстві	10	2		2			6	10	1		2			7
Разом за модулем 3	40	8		4			28	40	3		2			35
Усього годин	120	30		14			76	120	10		4			106

ФОРМИ І МЕТОДИ НАВЧАННЯ

5. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

5.1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1. За джерелом інформації:

– *словесні*: лекція (традиційна, проблемна тощо) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (презентація PowerPoint), семінари, пояснення, розповідь, бесіда;

– *наочні*: спостереження, ілюстрація, демонстрація;

– *практичні*: ситуаційні вправи, тестові завдання, вирішення задач.

2. За логікою передачі і сприйняття навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3. За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4. За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота здобувачів освіти із сучасною літературою та підручниками; виконання індивідуальних навчальних проєктів.

5.2. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

5.3. Інклюзивні методи навчання

При вивченні навчальної дисципліни використовуються спеціальні інклюзивні методи навчання:

- ✓ метод використання цифрового наративу (цифрові тексти, презентації, розповіді, розміщені на блогах, відеокліпи, ігрові квести та ін.;
- ✓ методи забезпечення доступності інформації в різних форматах (збільшений шрифт, електронний формат);
- ✓ методи структурування навчальної інформації за фреймовою моделлю (сегменти у визначеній послідовності виводяться на екран і супроводжуються поясненнями з розкриттям змісту кожного фрейму інформації);
- ✓ методи самостійної роботи (індивідуальна робота та діяльність у групах і парах) базуються на освоєнні певної частини матеріалу за допомогою

різних дидактичних і технічних засобів (наочного матеріалу, підручників, SMART-технологій (мережевих, мобільних, інформаційних технологій; робота в групах, парах використовується на етапах повторення або закріплення (запам'ятовування, застосування) матеріалу).

Методика навчання (як система) – організований набір методів, прийомів, засобів і форм навчання, який використовуються для досягнення освітніх цілей.

Методика є структурованим застосуванням методів – організоване використання різних методів і прийомів, яке обумовлено специфікою освітнього процесу або діяльності. Вона описує як саме, в якій послідовності і в яких умовах застосовуються певні методи для досягнення результату.

Методика навчання може включати в себе різні методи, стратегії, підходи, засоби навчання (аудіовізуальні матеріали, інтернет-ресурси, дидактичні ігри тощо) і системи організації роботи (до прикладу: поетапне вивчення лексики, розвиток навичок письмового та усного мовлення).

Методика викладання навчальної дисципліни — вибір викладачем та застосування методів для ефективного засвоєння матеріалу здобувачами освіти.

Методика навчання для здобувачів освіти з вадами та порушеннями здоров'я має важливі відмінності, які враховують індивідуальні потреби кожного типу порушень і передбачає модифікацію форм роботи та типів завдань для таких здобувачів освіти.

Кожен тип інвалідності має свої специфічні потреби, і тому підхід до навчання має бути адаптованим, щоб забезпечити максимальну ефективність для здобувачів освіти. Враховуючи різні види порушень (порушення слуху, зору, рухової активності, когнітивні порушення тощо), методика вивчення буде різною. Використання адаптованих технологій, інклюзивних методів та індивідуальних підходів дозволяє забезпечити ефективне навчання для всіх здобувачів освіти, незалежно від типу інвалідності.

Методика навчання для здобувачів освіти з вадами слуху

Для здобувачів освіти з вадами слуху основним викликом є відсутність або обмеження слухового сприйняття, що може ускладнити процес вивчення мови через усне спілкування та аудіоматеріали. Адаптованими методиками є:

Жестова мова: Якщо здобувач освіти має ваду слуху та використовує жестову мову як основний засіб комунікації, то вивчення дисципліни проводиться через переклад на жестову мову (із залученням відповідного спеціаліста чи фрагментів відео із дублюючим перекладом на жестову мову), зокрема для усного компоненту. Програми з навчання для таких здобувачів освіти можуть включати використання перекладачів жестової мови під час лекцій.

Субтитри: Всі відеоматеріали, які використовуються на заняттях (фільми, навчальні відео), мають субтитри, що дозволяє здобувачам освіти з вадами слуху ознайомлюватися з мовними структурами та словником.

Адаптовані навчальні матеріали: Використання візуальних методів, таких як ілюстрації, діаграми, картки з лексикою, допомагає краще засвоювати матеріал. Також створюються текстові файли або аудіоматеріали з субтитрами для покращення розуміння контексту.

Практика усного мовлення через письмове спілкування: Оскільки здобувачі освіти нечують мовлення, замість усної практики для такої категорії здобувачів освіти фокусується увага на письмових завданнях, інтерактивних тестах і вправах, що включають роботу з текстами (письмові відповіді, розпізнавання лексики та граматики через текст).

Методика навчання для здобувачів освіти з вадами зору

У здобувачів освіти з порушеннями зору основною проблемою є труднощі з візуальним сприйняттям інформації, тому методика навчання адаптована до аудіо- та тактильних матеріалів.

Технології для читання з екрану: Використання програм для читання з екрану, таких як JAWS або NVDA, дозволяє здобувачам освіти з порушеннями зору слухати текстовий матеріал. Це забезпечує доступ до електронних підручників, презентацій та інших навчальних ресурсів.

Адаптація навчальних матеріалів: Усі текстові матеріали надаються у форматі для читання з екрану або у шрифті Брайля. Це дає можливість здобувачам освіти не тільки читати, але й активно працювати з навчальними матеріалами.

Озвучення текстів: Використання спеціальних додатків для озвучування текстів або аудіокниг допомагає здобувачам освіти вивчати нові слова та фрази на слух, а також слухати приклади правильного вимовлення.

Аудіовізуальні завдання: Для таких здобувачів освіти використовуються аудіовправи, зокрема з вимови та слухової практики. Це дозволяє розвивати навички аудіювання та вимови, хоча й без візуального сприйняття.

Інтерактивні вправи на слух: Заняття включають завдання, орієнтовані на слухове сприйняття мови (завдання на розпізнавання вимови, на відмінності в інтонації, акценті тощо).

Методика навчання для здобувачів освіти з руховим порушеннями

Здобувачі освіти з руховими порушеннями, як правило, мають фізичні обмеження, які можуть вплинути на їхню здатність використовувати традиційні навчальні засоби, але їхні когнітивні та мовні навички, як правило, не порушені. З цією метою освітній процес відповідно адаптований для зручності та доступності.

Онлайн-навчання та доступ до цифрових матеріалів: Онлайн платформи дозволяють здобувачам освіти з руховими порушеннями навчатися без необхідності фізично перебування в аудиторії, а також допомагають уникнути труднощів із переміщенням.

Інтерфейси з підтримкою доступу: Використання програмного забезпечення та навчальних платформ, що підтримують голосові команди або дають можливість здійснювати навчання за допомогою спеціальних пристроїв

для вводу (як-от пристрої для управління комп'ютером через рухи очей чи голівки).

Адаптація завдань для письмових відповідей: Враховуючи фізичні обмеження, здобувачі освіти можуть використовувати голосові помічники для виконання завдань або адаптовані клавіатури та інші технології для зручного введення тексту. Також враховується обсяг виконаних письмових завдань та швидкість проходження онлайн тестів, написання підсумкових робіт.

Методика навчання для здобувачів освіти з когнітивними порушеннями

Когнітивні порушення можуть включати труднощі з пам'яттю, увагою, сприйняттям інформації. Здобувачі освіти з такими порушеннями потребують адаптованих методик навчання, щоб забезпечити доступність матеріалу та поступове засвоєння нової інформації.

Розбиття матеріалу на малі блоки: Заняття структуруються (матеріал поділяється на малі частини), що дозволяє легше засвоювати інформацію та допомагає зберігати увагу на кожному етапі навчання.

Часті повторення та практичні вправи: Регулярне повторення пройденого матеріалу, використовуючи ігрові методи чи інші інтерактивні вправи.

Візуальні допоміжні засоби: Використання карток із лексикою, діаграм, малюнків допомагає здобувачам освіти з когнітивними порушеннями краще засвоювати мову.

Мультисенсорні підходи: Для здобувачів освіти з когнітивними порушеннями використовуються різні сенсорні канали (слух, зір, дотик), щоб стимулювати запам'ятовування та розуміння.

Методика навчання для здобувачів освіти із психічними порушеннями

Психічні порушення можуть включати депресії, тривожні розлади, посттравматичний стресовий синдром тощо, які можуть негативно впливати на здатність до концентрації, мотивацію та емоційний стан під час навчання.

Індивідуальний підхід: здобувачі освіти з психічними порушеннями потребують більш гнучкого підходу, наприклад, менших навантажень, частих перерв або персоналізованих уроків.

Підтримка в навчанні через терапевтичні методи: Залучення психологів або консультантів до освітнього процесу допомагає здобувачам освіти подолати емоційні труднощі.

Створення безпечного та підтримуючого середовища: Створення атмосфери довіри та підтримки, де здобувач освіти може вільно звернутися за допомогою або адаптувати темп навчання до своїх потреб.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література

7.3 Рекомендована література

Навчальна та довідкова література

1. Бисага Ю.М., Петрецька Н.І. Права людини в національному та європейському контекстах : підручник. Ужгород : Видавничий дім «Гельветика», 2018. 482 с.
2. Молдован В.В., Чулінда Л.І. Конституційні права, свободи та обов'язки людини і громадянина : навчальний посібник. Київ : ЦНЛ, 2020. 206 с.
3. Обушний М.І., Примуш М.В., Шведа Ю.Р. Партологія : навчальний посібник / За ред. М. І. Обушного. К. : Арістей. 2006. 432 с.
4. Речицький В.В. Конституціоналізм. Коротка версія (читанка з конституціоналізму для зацікавлених). Харків : Права людини, 2014. 262 с.
5. Словник складних юридичних термінів і визначень / уклад. : А. Л. Терещенко, П. О. Ізуїта, І. Г. Орловська, О. О. Фаст. Київ : Університет «Україна», 2018. 133 с.
6. Шведа Ю.Р. Політичні партії. Енциклопедичний словник. Львів : Астролябія, 2005. 488 с.
7. Шведа Ю.Р. Теорія політичних партій та партійних систем : навчальний посібник. Львів : Тріада плюс. 2004. 528 с.
8. Шевчук С.В. Основи конституційної юриспруденції : навч. пос. Харків : Консум, 2002. 296 с.
9. A Short & Happy Guide to Constitutional Law / Mark C. Alexander. Minnesota, West Academic, 2019. 207 p.
10. Special education law with cases / Joseph R. Boyle, Mary Weishaar, Allyn And Bacon, 2001. 240 p.

Наукова та аналітична література

11. Волошин Ю.О. Конституційна реформа та модернізація в сучасній державі в умовах європейської інтеграції: проблеми теорії та практики / Ю. О. Волошин, О. М. Пересада ; М-во освіти і науки України, Маріуп. держ. ун-т, Представництво європ. орг. публіч. права в Україні. Одеса : Фенікс, 2013. 206 с.
12. Політичні права громадян в країнах ЄС: конституційне регулювання / Школа політ. аналітики при НаУКМА, Укр. незалеж. центр політ. дослідж. ; [за заг. ред. С. В. Балана, С. Г. Конончук]. Київ : Лікей, 2012. 43 с.
13. Речицький В.В. Права людини : модель для нової Конституції України / Всеволод Речицький. Харків : Права людини, 2009. 169 с.
14. Селіванов А.О. Наукові погляди на сучасні конституційні процеси : про Конституцію, про державу, про права і свободи людини, про правосуддя / А. О. Селіванов. Київ : Логос, 2014. 129 с.

15. Скрипнюк О.В. Демократія: Україна і світовий вимір : моногр. Київ : Логос, 2006. 368 с.
16. Фаст О.О., Орловська І. Г. Значення принципу верховенства права для сучасного демократичного суспільства : [Електронний ресурс] / І. Г. Орловська, О. О. Фаст // Електронне науково-фахове видання «Порівняльно-аналітичне право». 2016. №2. С. 30-33. Режим доступу: http://www.pap.in.ua/2_2016/9.pdf.
17. Фаст О.О. Верховенство права та правова держава: генеза і співвідношення концепцій // Науково-практичне правове видання «Національний юридичний журнал: теорія і практика». №2 (24). 2017. С. 35-37.
18. Фаст О.О. Теоретико-правові основи протидії мобінгу в Україні. Наукові перспективи. № 1(29). 2024. Наукові інновації та передові технології, С. 883-892.
19. Фаст О.О., Орловська І.Г. Баланс адміністративно-правового та колективно-договірного регулювання запобігання та протидії мобінгу. Правові новели. 2024. №22, том 2. С. 138-146.
20. Шаповал В. М. Сучасний конституціоналізм : монографія / В. М. Шаповал. К. : Юрінком Інтер, 2005. 560 с.
21. Constitutionalism : Past, Present, and Future. Dieter Grimm. Oxford University Press, 2019. 392 p.
22. Principles of Constitutional Law. John E. Nowak, Ronald D. Rotunda. Minnesota, West Academic, 2016. 988 p.
23. The Three Branches: A Comparative Model of Separation of Powers (Oxford Constitutional Theory) / Christoph Moellers. Oxford University Press, 2013. 275 p.
24. Western Constitutionalism: History, Institutions, Comparative Law. 2nd ed. / Andrea Buratti. Rome: Springer. 2016. 257 p.
25. Vladyslav Teremetskyii, Kseniia Tokarieva, Mykola Stefanchuk, Yaroslava Kovach, Oleksii Fast, Tetiana Fedorenko. Prospects for the Evelopment of Mediation Institute in Notarial Activities. Archives des Sciences: A Multidisciplinary Journal. 2024. Volume 74. Issue 2. pp. 1-6, Paper ID 2024201.

Джерела права та їх тлумачення

26. Загальна декларація прав людини, Прийнята і проголошена резолюцією 217 А (III) Генеральної Асамблеї ООН від 10 грудня 1948 року.
27. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод, від 04.11.1950, ратифікована Законом України № 475/97-ВР від 17.07.97.
28. Конституція України.
29. Закон України «Про звернення громадян».
30. Закон України «Про Конституційний Суд України».
31. Кодекс адміністративного судочинства.

32. Кримінальний кодекс України.
33. Кодекс України про адміністративні правопорушення.
34. Цивільний кодекс України.
35. Про затвердження Державної антикорупційної програми на 2023-2025 роки // Постанова КМУ від 04 березня 2023 року №220.
36. Громадянські права. Рішення Верховного Суду США. XIX століття: пер. з англ. / під ред. М. Гаррісон, С. Гілберт. Харківська правозахисна група. Київ : Оптіма, 2005. 264 с.
37. Громадянські права. Рішення Верховного Суду США. XX століття: пер. з англ. / під ред. М. Гаррісон, С. Гілберт. Харківська правозахисна група. Київ : Оптіма, 2005. 304 с.
38. М. Дженіс, Р. Кей, Е. Бредлі. Європейське право у галузі прав людини: джерела і практика застосування : пер. з англ. К. : АртЕк, 1997. 624 с.
39. Свобода преси. Рішення Верховного Суду США: пер. з англ. / під ред. М. Гаррісон, С. Гілберт. Харківська правозахисна група. Київ : Оптіма, 2005. 276 с.
40. Свобода релігії. Рішення Верховного Суду США: пер. з англ. / під ред. М. Гаррісон, С. Гілберт. Харківська правозахисна група. Київ : Оптіма, 2005. 256 с.
41. Свобода слова. Рішення Верховного Суду США: пер. з англ. / під ред. М. Гаррісон, С. Гілберт. Харківська правозахисна група. Київ : Оптіма, 2004. 252 с.

Електронні ресурси

42. <http://www.globepresidents.com/> – Інтернет-сайт, присвячений останнім новинам із офіційних аккаунтів урядів та глав держав світу.
 43. <https://www.un.org/> – офіційний сайт Організації об'єднаних націй.
 44. <https://www.coe.int/en/web/portal/home> – офіційний сайт Ради Європи.
 45. https://www.venice.coe.int/WebForms/pages/default.aspx?p=01_Presentation&lang=RU – офіційний сайт Венеційської комісії.
 46. <https://www.echr.coe.int/Pages/home.aspx?p=applicants/rus&c> – офіційний сайт Європейського суду з прав людини.
- <https://www.coe.int/uk/web/compass/what-are-human-rights> - КОМПАС
Посібник з освіти в області прав людини за участі молоді (Рада Європи).

Додаткова література

47. Дивинська Ю.А. Проблема становлення соціального інжинірингу в Україні. Актуальні проблеми молоді в сучасних соціально-економічних умовах: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, м. Житомир, 22 березня 2019 р. С.20-21.

48. Дивинська Ю.А. Булінг як прояв агресії сучасної молоді. Молодь: освіта, наука, духовність : матеріали XVII Всеукраїнської наукової конференції студентів і молодих вчених, м. Київ, 16-18 квітня 2019 р. С.290-291.
49. Шафранова К.В., Дивинська Ю.А. Development of Social Engineering in Ukraine // Modern innovative and information technologies in the development of society. 2019. С.258-264.
50. Дивинська Ю.А. Роль інклюзивного освітнього середовища в процесі соціалізації дітей з інвалідністю. Інклюзивне освітнє середовище: проблеми, перспективи та кращі практики матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, м. Київ, 20-21 листопада 2019 р. С.323-325.
51. Дивинська Ю.А., Виноградова В.В. Правові аспекти державного регулювання туристичної сфери України. Актуальні проблеми молоді в сучасних соціально-економічних умовах : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, м. Житомир, 23 березня 2020 р. С. 138-139

САМОСТІЙНА РОБОТА ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Теми самостійної роботи здобувачів освіти

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема 1. Вступ до теорії права. Основні поняття	8
2.	Тема 2. Основні права людини: походження та природа	6
3.	Тема 3. Права людини у конституційно-правовому вимірі. Основи теорії верховенства права	4
4.	Тема 4. Політичні права людини. Основи теорії демократії	4
5.	Тема 5. Права людини у системі публічного адміністрування. Протидія корупції, як складова верховенства права	6
6.	Тема 6. Цивільні та сімейні права: природа, реалізація та захист	6
7.	Тема 7. Правове регулювання та захист прав споживачів	8
8.	Тема 8. Забезпечення прав людини в умовах війни. Основи гуманітарного права	6
9.	Тема 9. Способи та методи захисту прав людини.	8
10.	Тема 10. Судовий захист прав та законних інтересів особи. Основи судустрою України	6
11.	Тема 11. Міжнародно-правові засоби захисту прав людини.	8
12.	Тема 12. Правосвідомість та правова культура в інклюзивному суспільстві	6
	Разом	76

КОНТРОЛЬ І ОЦІНКА ЯКОСТІ НАВЧАННЯ

Оцінювання досягнень здобувача освіти	Навчальна дисципліна оцінюється за модульно-рейтинговою системою. Вона складається з одного модуля і двох змістових модулів. Результати навчальної діяльності здобувачів освіти оцінюються за 100-бальною шкалою в кожному семестрі окремо. За результатами поточного, модульного та семестрового контролів виставляється підсумкова оцінка за 100-бальною шкалою, національною шкалою та шкалою ECTS. Модульний контроль: кількість балів, які необхідні для отримання відповідної оцінки за кожен змістовий модуль упродовж семестру. Семестровий (підсумковий) контроль: виставлення семестрової оцінки здобувачам освіти, які опрацювали теоретичні теми, практично засвоїли їх і мають позитивні результати, набрали необхідну кількість балів (30 балів). Загальні критерії оцінювання успішності здобувачів освіти, які отримали за 4-бальною шкалою оцінки «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», подано в таблиці нижче. Кожний модуль включає бали за поточну роботу здобувача освіти на семінарських, практичних, лабораторних заняттях, виконання самостійної роботи, індивідуальну роботу, модульну контрольну роботу. Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в режимі комп'ютерної діагностики або з використанням роздрукованих завдань. Реферативні дослідження та есе, які виконує здобувач освіти за визначеною тематикою, обговорюються та захищаються на семінарських заняттях. Модульний контроль знань здобувачів освіти здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.
--	---

Система оцінювання роботи здобувачів освіти упродовж семестру

Вид діяльності здобувача освіти	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів
I. Обов’язкові			
1.1. Відвідування лекцій	-	-	-
1.2. Відвідування семінарських і практичних занять	-	-	-
1.3. Робота на семінарському і практичному занятті	8,5	7	60
1.4. Лабораторна робота (в тому числі допуск, виконання, захист)	-	-	-
1.5. Виконання завдань для самостійної роботи	5	8	40
1.6. Виконання модульної роботи	20		
1.7. Виконання індивідуальних завдань	10		
Разом		-	
Максимальна кількість балів за обов’язкові види роботи: 60			
II. Вибіркові (за вибором здобувача освіти)			
Виконання завдань для самостійного опрацювання			
2.1. Складання ситуаційних завдань із різних тем курсу	5		
2.2. Огляд літератури з конкретної тематики	5		
2.3. Складання ділової гри з конкретним прикладним матеріалом з будь-якої теми курсу	5		
2.4. Підготовка наукової статті з будь-якої теми курсу	10		
2.5. Участь у науковій студентській конференції	10		
2.6. Дослідження українського чи закордонного досвіду	10		
Разом		-	
Максимальна кількість балів за вибіркові види роботи: 10			
Всього балів за теоретичний і практичний курс: 70			

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- ✓ своєчасність виконання навчальних завдань;
- ✓ повний обсяг їх виконання;
- ✓ якість виконання навчальних завдань;
- ✓ самостійність виконання;
- ✓ творчий підхід у виконанні завдань;
- ✓ ініціативність у навчальній діяльності.

Розподіл балів, які отримують здобувачі освіти для Заліку

Поточне тестування та самостійна робота														Підсумковий тест (ЗАЛІК)	Сума	
Змістовий модуль 1, 2, 3													(за вибором здобувача освіти)			
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	10	30	100
20			20					20								

Загальна оцінка з дисципліни: шкала оцінювання національна та ECTS

Оцінка за 100-бальною системою		Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ECTS	
		екзамен	залік		
90 – 100	<i>відмінно</i>	5	<i>зараховано</i>	A	<i>відмінно</i>
82 – 89	<i>добре</i>	4		B	<i>добре (дуже добре)</i>
75 – 81	<i>добре</i>	4		C	<i>добре</i>
64 – 74	<i>задовільно</i>	3		D	<i>задовільно</i>
60 – 63	<i>задовільно</i>	3		E	<i>задовільно (достатньо)</i>
35 – 59	<i>незадовільно</i>	2	<i>не зараховано</i>	FX	<i>незадовільно з можливістю повторного складання</i>
1 – 34	<i>незадовільно</i>	2		F	<i>незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</i>

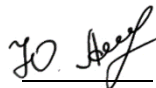
Оцінка	Критерії оцінювання
«відмінно»	Ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності в розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.
«добре»	Ставиться за вияв здобувачем освіти повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді здобувача освіти наявні незначні помилки.
«задовільно»	Ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхневу обізнаність із основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою. Можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але здобувач освіти спроможний усунути їх із допомогою викладача.
«незадовільно»	Виставляється здобувачу освіти, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхнева, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Таким чином, оцінка «незадовільно» ставиться здобувачу освіти, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення закладу вищої освіти без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни.

ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ

Політика щодо дедлайнів та перескладання	<i>Роботи, які здаються з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається з дозволу навчальної частини за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).</i>
Політика щодо академічної доброчесності	<i>Перевірка навчальних робіт на плагіат (згідно Положення про академічну доброчесність і Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату в наукових, навчально-методичних, кваліфікаційних та навчальних роботах)</i>
Політика щодо відвідування	<i>Пропущені заняття (лікарняні, мобільність і т.ін.) можна відпрацювати, виконавши всі завдання, зазначені в інструкціях до практичних занять, на корпоративній платформі дистанційного навчання Moodle. Здобувачі вищої освіти можуть самостійно ознайомитись із електронними презентаціями лекцій та іншим матеріалом до курсу при об'єктивних причинах пропуску занять, розміщених на корпоративній платформі дистанційного навчання Moodle.</i>

ПЕРЕВІРЕНО:

В.о. завідувача кафедри
менеджменту та туризму
(посада, звання)

(підпис)

Юлія ДИВИНСЬКА
(прізвище та ініціали)

27 серпня 2024 р.